

РЕШЕНИЕ

№ 2643

гр. София, 19.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в публично заседание на 22.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ирина Кюртева

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **4041** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е след изпращането по подсъдност от СГС с Определение №265039 от 16.03.2021г. по гр.дело №7593/2020г.

Ищецът А. С. С. претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лева, произтичащи от Заповед за задържане, издадена на основание чл.72, ал.1 от ЗМВР. В молбата ищецът твърди, че на 07.11.2018г. е посетен в дома си от двама полицаи и впоследствие отведен принудително до 07-мо РУ СДВР за разпит. След разпита е задържан и откаран в „Център за психично здраве“ [населено място]. Посочва, че както при ескортирането му до РУ, така и при разпита, и при отвеждането му в психиатричната болница и престоят му там не е имал агресивно, неадекватно, раздразнено или каквото и да било друго душевно или психично състояние и поведение. Въпреки това и въпреки изричният му отказ за лечение, върху С. са приложени принудителни медицински мерки-завързан е с колани/ремъци към леглото и му е поставена венозно силно упойващо вещество. Посочва, че се е събудил в друго болнично заведение, с решетки на прозорците, като му е отказвана всякаква информация-защо и на какво основание се намира там, каква е сградата, в която се намира, за какво е затворен, в какво е обвинен. Твърди, че заповед за задържане не му е връчвана, поради което е лишен от правото да разбере за какво е задържан, както и да обжалва същата. Не му е била предоставена възможност да се срещне със

защитник. Поради изложеното претендира морални вреди следствие от актове и действия на служители на 07 РУ-СДВР. Уточнява, че живее с възрастни родители, на които действията на полицаите от 07 РУ и в следствие на липсата на информация за това, къде се намира, са се отразили пагубно върху здравето. В лично отношение задържането, липсата на информация и ограничаването на правата му, ищеца свързва с изживяването на изключително интензивен психически стрес и страх. Провеждането на принудително лечение го е поставило в крайно нечовешко унижително отношение, както и е застрашило ищеца да остане без работа и средства за препитание. Посочва, че и след освобождаването му от психиатричното заведение, продължава и все още се чувства стресиран-сънят му се е нарушил, сънува кошмари, което го прави напрегнат, притеснен както за здравословното състояние на родителите си, така и за своето. Моли съдът да му присъди парично обезщетение за неимуществени вреди-за претърпените от него душевни болки и психически страдания, за преживения интензивен страх за живота и здравето му, силен стрес от упражнените принудителни върху психиката и физиката му действия, за липсата на възможността да бъде информиран какво и защо му се случва, за унижението и нечовешкото отношение, отнемането на възможността да упражни регламентирани от чл.72 ЗМВР права, гарантирани чрез чл.5, ал.4 от Конституцията на Република България и ЕКЗПЧОС, както и за засягане на здравословното състояние както лично на него, така и на родителите му в размер на 50000 лева.

С уточняваща молба от 28.06.2021г. ищецът посочва, че причинените му неимуществени вреди са свързани със задържането му в полицейското управление, както и прехвърлянето му по – късно в психиатричната болница, а периодът е от датата на реалното му задържане-07.11.2018г., както и след това. Претърпените неимуществени вреди се изразяват в душевни терзания и болки, психически страдания, чувство на безпомощност и безнадеждност, на обреченост. Уточнява, че заповед за задържане не му е връчвана, както и не му е представена възможност да се свърже с адвокат.

Ищецът, редовно призован, в проведеното съдебно заседание по същество, не се явява и не се представлява.

Ответникът-Столична дирекция на вътрешните работи, редовно призована, не се представлява. С писмения отговор на исковата молба, процесуалния представител юриконсулт И. К., оспорва предявения иск по основание и размер и моли да бъде отхвърлен. Посочва, че въпреки многократните конкретни указания, ищецът не е уточнил от кои точно посочени вреди какво обезщетение се претендира. Уточнява, че заповедта за задържане е издадена и връчена лично на С., срещу подпис, както и че същият в приложената към заповедта декларация е заявил липсата на необходимост от ангажиране на адвокат-служебен или упълномощен. Навежда доводи, че поради необжалването на заповедта за задържане, същата е влязла в законна сила, поради което искът на С. е недопустим. В условия на евентуалност твърди, че претендираните от ищеца морални вреди са недоказани, а такива, причинени на неговите родители, не са предмет на настоящото дело. Възражава на твърденията за наличие на причинно-следствена връзка между предполагаемите вреди и действията на служителите на СДВР. Моли съдът да прекрати делото, алтернативно да бъде постановено решение, с което исковата претенция да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юриконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, чрез прокурор Ц., изразява становище за недоказаност на исковата претенция.

Съдът, след като обсъди становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

От доказателствата по делото се установява, че твърдяното от А. С. незаконно задържане е осъществено вследствие на постановен административен акт - Заповед за задържане на лице с рег. № 3382зз-2384/07.11.2018г., издадена от Я. Д., инспектор при 07 РУ-СДВР, [населено място], на основание чл.72, ал.1, т.4 от ЗМВР, във връзка с проверка по ДП 3382 ЗМК 2189/2018г. Лицето е задържано за срок от 24 часа в 08.00 часа на 07.11.2018г. в помещение за временно задържане на 07 РУ –СДВР. Видно от представената с административната преписка Заповед за задържане, на лицето са разяснени правата за обжалване на заповедта и за ползване на адвокат. Видно от приложената разписка, С. е подписал същата без възражения. Задържаният е освободен от помещението на РУ-СДВР на същата дата в 13,50 часа. При задържането си лицето е попълнило Декларация за правата, в която посочило, че няма да ползва адвокатска защита, няма здравословни проблеми, не желае медицински преглед, не желае да бъде уведомен някой за задържането му.

По делото е налична Докладна записка (л.48), от която е видно, че С. е задържан, вследствие на данни, че е извършил палеж на лек автомобил. При разпита при задържането същият е признал за извършеното деяние. В хода на работата по случая, с лицето е извършена беседа от вещи лица-психиатър и психолог с цел изготвяне на СППЕ. Вещите лица са изразили становище, че към момента С. представлява опасност за себе си и околните, поради факта, че открито говори за гласове, които чува в главата си, както и за лица, които го следят денонощно и поради този факт е бил принуден да извърши описаното деяние. В заключение вещите лица изразяват становище, че А. С. трябва да бъде настанен в лечебно заведение. Настанен е в Държавна психиатрична болница (Д.) „С. И. Р.“. На осн. чл.154, ал.3 от Закона за здравето (ЗЗ), директор на Д. е внесъл искане за вземане на решение за провеждане на задължително лечение, като е образувано ЧНД 18909/2018г. по описа на СРС, НО, 115 състав. Съдът е оставил без уважение искането за назначаване на задължително лечение по ЗЗ спрямо А. С. С..

Изложената фактическа обстановка съдът приема за установена въз основа на всички събрани в хода на съдебното дирене годни, относими и допустими доказателства. Същата се подкрепя от приобщените доказателства по административната преписка-Заповед за задържане, копия на материали, съдържащи се в пр.пр.№ 44612/2018 и ДП ЗМК 2189/2019г. по описа на 07 РУ-СДВР, постановление за прекратяване на наказателно производство по описа на СРП, медицинска документация, предоставена от Държавна психиатрична болница „С. И. Р.“, ведно с декларация за отказ от лечение, ЧНД № 18909/2018г. по описа на СРС, ВНЧД № 5524/2018г. по описа на СГС, гр.д № 7593/2020г. по описа на СГС.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. ЗОДОВ доразвива принципа, че всеки дължи обезщетение за вредите, които е причинил виновно другиму, като създава

облекчен ред за ангажиране на отговорността на държавата за вредите, причинени на нейните граждани от органите на администрацията при изпълнение на правно регламентирана административна дейност. Във фактическия състав на отговорността на държавата за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, се включват следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменен по съответния ред; вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Доказателствената тежест за установяване на кумулативното наличие на всичките три предпоставки се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение за причинени му вреди.

Съдът, като съобрази съвкупния доказателствен материал по делото намира, че в случая не е налице нито една от трите кумулативно определени в закона предпоставки, обосноваващи отговорността по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

На първо място, ищецът не доказва наличието на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност.

Както изтъква ответникът, не е установено по предвидения в закона ред незаконосъобразността на заповедта за задържане на ищеца. Изискването за незаконосъобразност на административния акт, от който се претендират вреди, съгласно чл.204, ал.1 АПК е предпоставка за допустимост на иска за вреди. Твърденията на ищеца в исковата молба, че заповед за задържане не му е връчвана, се опровергава от доказателствата по делото, от които се установи по категоричен начин, че на 07.11.2018г. е издадена заповед за задържане № 3382зз-2384/07.11.2018г., от Я. Д., инспектор при 07 РУ-СДВР, [населено място], връчена му е на същата дата лично, което е удостоверено с подписа на ищеца. В нея изрично е указана възможността за обжалване на същата. Доказателства по делото за това не бяха представени, поради което не са изпълнени изискванията за допустимост на процесния иск на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ във връзка с чл.204, ал.1 АПК. Не е изпълнено изискването по тази разпоредба искът за вреди да се предявява след отмяната на административния акт по съответния ред, доколкото процесната заповед не е обжалвана до предявяването на иска и не е отменена. Поради гореизложеното, настоящият състав счита, че производството по делото в тази част следва да бъде прекратено.

Ищецът в исковата си молба и уточняващата такава твърди, че не оспорва административен акт-заповед за задържане, тъй като такава не му е връчвана, а незаконни действия и бездействия на органите на реда- служители на РУ-СДВР, вследствие претърпените от ищеца неудобства от задържането му на 07.11.2018 г., изразяващи се в стрес, липса на информация по какъв повод се намира в сградата на управлението и в следствие в психиатрично заведение със строг режим с ограничен външен и вътрешен достъп, липсата на възможност да се свърже с адвокат и близките си хора, настоящият състав счита, че такива действия и бездействия не са налице.

Видно от приложената преписка, действията по задържане и престоя на ищеца в служебни помещения на 07 РУ-СДВР на 07.11.2018г г. представляват изпълнение на индивидуален административен акт - заповед за задържане № 3382зз-2384/07.11.2018г., издадена от Я. Д., инспектор при 07 РУ-СДВР, [населено

място]. Видно от съдържащата се в заповедта разписка, Заповедта за задържане е връчена на ищеца в момента на издаването ѝ, като по делото не се представиха доказателства същият да я е обжалвал пред Административен съд София град по реда на чл. 72, ал. 4 от ЗМВР, макар това право да е разяснено в текста на самата заповед, наред с останалите основни права по чл. 74, ал. 2, т. 6 от ЗМВР. От анализа на разпоредбите на чл. 74 от ЗМВР се налага извод, че за да бъде назначен адвокат и да му бъде предоставена възможност да се свърже с близки хора, същия следва да се е възползвал от правото си да поиска в декларацията по чл. 74, ал. 3 от ЗМВР това да бъде сторено. От съдържанието на декларацията към заповедта за задържане подписана от ищеца (л.32) се налага извод, че същият не е поискал адвокатска защита по негов избор, адвокатска защита от служебен адвокат, не е декларирали здравословни проблеми, не е поискал медицински преглед от лекар, както и не е пожелал да бъдат уведомени членовете на семейството му или друго заинтересовано лице за задържането му.

В този смисъл и по изложените съображения, не е доказано незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, което е предпоставка за основателност на предявения иск за обезщетение по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Следователно, в случая не е налице първата материалноправна предпоставка - незаконосъобразен акт, действие или бездействие на държавен орган, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменен по съответния ред.

За пълнота на изложението, следва да се посочи, че не се доказва наличието на втората и третата материалноправни предпоставки - в случая не е налице доказаност на претърпяна от ищеца вреда от незаконосъобразен акт, действие или бездействие и пряка причинна връзка между вредите и настъпилите вредоносен резултат. Ищецът претендира вреди в размер на 50 000 лева, представляващи размера на дължимото според него обезщетение, вследствие на преживяните неудобства от задържането му на 07.11.2018 г. По делото не са представени от ищеца никакви доказателства, установяващи реално претърпени от страна на С. вреди, вследствие на твърдяните незаконосъобразни действия и бездействия на ответника. Липсват доказателства твърдените от ищеца не е доказано, неприятните емоции да са довели до съществено влошаване на здравословното му състояние и до промени в стереотипа на поведението му. Представените медицински епикризи и амбулаторни листа на С. С. С., не са предмет на обсъждане по настоящото дело. В тази насока, по делото не се събраха доказателства, че изпитаното от ищеца неудобство е вследствие от изпълнението на заповедта за задържане. Не са налице и твърдяните от ищеца незаконосъобразни действия и бездействия на органите на реда, описани в исковата молба, същите нямат самостоятелно значение, а са в изпълнение на заповедта за задържане. Липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на причинна връзка между отменения по съдебен ред акт на административния орган (неговото незаконосъобразно действие или бездействие) и твърдените претърпени неимуществени вреди (чл. 154 от ГПК). Ищецът претендира обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в причинен стрес, душевна болка и страдание, психически дискомфорт, уронване на честта и достойнството. В конкретния случай, искът се явява недоказан, тъй като С., въпреки неколккратно дадената от съда

възможност не ангажирал доказателства, касаещи причинените му морални страдания. Не се установи и доказа през исковия период спрямо ищеца да са извършени действия, които представляват нечовешко и унизително отнасяне, представляващи нарушение на чл. 3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), Конституцията на Република България (КРБ), каквито доводи навежда ищеца в исковата молба.

При неустановяване на посочените елементи от фактическия състав на отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, искът следва да бъде отхвърлен изцяло като неоснователен и недоказан.

При този изход на делото на основание чл. 78, ал. 8, вр. чл. 37, ал. 1 от ЗПП, вр. чл. 144 от АПК и чл. 10, ал. 2, от ЗОДОВ ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение. Поради това, че делото не е с фактическа и правна сложност следва на ответника да се присъди възнаграждение за юрисконсулт в минималния предвиден размер съгласно чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правна помощ, а именно 100 лева, която сума следва да се заплати от ищцата.

По изложените съображения Административен съд - София град, I отделение, 4-ти състав

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ без разглеждане предявеният иск по чл.1 от ЗОДОВ от А. С. С., ЕГН [ЕГН], срещу Столична дирекция на вътрешните работи в частта за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразна Заповед за задържане № 3382зз-2384/07.11.2018г., издадена от Я. Д., инспектор при 07 РУ-СДВР, [населено място], в размер на 50 000 лв. като недопустим.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част.

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск, в размер на 50 000 лв. по чл.1 от ЗОДОВ, от А. С. С., ЕГН [ЕГН], срещу Столична дирекция на вътрешните работи за претърпени неимуществени вреди от незаконни действия и бездействия на органите на реда- служители на СДВР, причинени на 07.11.2018г. и след това, изразяващи се в причинен стрес, душевна болка и страдание, психически дискомфорт, уронване на честта и достойнството, вследствие неосигуряване на възможност да се свърже с адвокат и др.

ОСЪЖДА А. С. С., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от общо 100. 00 лв. (сто лева), представляваща разноски за настоящето производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, а в прекратителната му част, която е с характер на определение, подлежи на обжалване в 7-мо дневен срок.

СЪДИЯ: